

SPRAAKMAKENDE LANCET-STUDIE (2005) ONTMASKERD

Beoordeling van homeopathisch wetenschappelijk onderzoek dient objectief te zijn. Dat is één van de conclusies van de paneldiscussie op een symposium in het KNMG gebouw Domus Medica te Utrecht, 11 december jl. De Artsenvereniging voor homeopathie VHAN organiseerde dit symposium onder de veelzeggende titel *Homeopathie en wetenschap, objectief gezien*. Directe aanleiding was een recent artikel in *The Journal of Clinical Epidemiology*, een gezaghebbend wetenschappelijk tijdschrift. Hierin wordt afgerekend met het negatieve oordeel over homeopathie, dat in 2005 geveld werd in het gerenommeerde medische tijdschrift *The Lancet*. Onderzoeker Shang en collega's kwamen destijds tot de slotsom dat de effecten van homeopathie louter placebo-effecten zouden zijn (nepbehandeling). De Bredase homeopathisch arts Rutten en de biostatisticus Lüdtke tonen nu overtuigend aan, dat de auteurs van het Lancetartikel achteraf subjectieve keuzes maakten, die de uitkomst van hun analyse bepaalden. De gegevens lijken eenvoudigweg te zijn gemanipuleerd. Rutten liet tijdens het symposium zien, dat bij andere, eerlijkere keuzes de conclusie voor homeopathie juist gunstig zou uitpakken.

Hoe kan dat? Dr Ton de Craen, hoofddocent epidemiologie aan de universiteit Leiden, hield een betoog over de delicate balans tussen feiten en theorie, onder de titel *Wat is waarheid?* Een panel met onder anderen Bert Boer, arts en lid van de raad van bestuur van CVZ, Prof. Peter de Leeuw, hoofdredacteur van het Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde, Dr. Caroline Terwee, assistant professor in Clinimetrics van het EMGO Instituut en Mr. Maarten Slijper van ZonMw, discussieerde geanimeerd over de verhouding tussen homeopathie en wetenschap.

Bij het overzicht van wetenschappelijk onderzoek valt op, dat homeopathie effectief is en dan vooral voor chronische aandoeningen een bruikbare aanvulling is. De levenskwaliteit van patiënten kan daardoor verbeteren, bij gelijkblijvende kosten. Sinds 1991 zijn er diverse meta-analyses (systematische analyses van onderzoekstudies) verricht. Telkens luidde de conclusie dat er bewijs is voor de werkzaamheid van homeopathie. Ook is de werkzaamheid van homeopathie aangetoond bij allergie en bovenste luchtweginfecties, diarree bij kinderen, behandeling van griep, het op gang komen van de darmfunctie na een buikoperatie, reumatische ziekten en hooikoorts. Daarnaast zijn er aanwijzingen uit fysisch onderzoek dat homeopathisch verdunde oplossingen andere, meetbare eigenschappen hebben in vergelijking met gewoon water. Dit steunt de opvatting dat deze middelen via een ander mechanisme werken dan reguliere medicijnen.

De homeopathische artsen vonden gehoor voor hun pleidooi voor een objectieve beoordeling van *evidence-based homeopathie*. De panelleden waren het er over eens, dat het de homeopathie zou helpen als de precieze werking van de sterk verdunde (gepotentieerde) homeopathische geneesmiddelen in het menselijk lichaam zou zijn opgehelderd. CVZ was van mening dat, wanneer er voldoende bewijs is, ook homeopathische behandelingen tot de gangbare therapeutische mogelijkheden dienen te behoren.